

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **M. N.**, zastoupeného JUDr. Radkou Procházkovou, advokátkou se sídlem Masarykova 43, Ústí nad Labem proti žalovanému: **Obecnímu úřadu obce Hora Svaté Kateřiny**, se sídlem Dlouhá 261, Hora Svaté Kateřiny, zastoupeného Mgr. Marianem Heresem, advokátem se sídlem Moskevská 1/14, Most o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 10. 2005, č. j. 15 Ca 196/2004 - 48, včetně jeho opravného usnesení č. j. 15 Ca 196/2004 - 76 ze dne 11. 7. 2006,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Stěžovatel **je p o v i n e n** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 1279,30 Kč k rukám jeho zástupkyně JUDr. Radky Procházkové, advokátky se sídlem Masarykova 43, Ústí nad Labem, do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem. Tímto rozsudkem krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného bez jednání pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, současně uložil žalovanému zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 5225 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. Žalobou napadeným rozhodnutím došlo fikcí podle ustanovení § 16 odst. 3 věty druhé zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu

k informacím (dále jen „zákon o přístupu k informacím“), k zamítnutí odvolání o odepření informace specifikované v žádosti ze dne 25. 6. 2004 pod body 1 až 8, když i prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno fikcí podle ustanovení § 15 odst. 4 věty první téhož zákona. Stěžovatel současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Návrhu na přiznání odkladného účinku Nejvyšší správní soud usnesením č. j. 2 As 11/2006 - 70 ze dne 2. srpna 2006 nevyhověl.

Stěžovatel uplatňuje zákonné důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a namítá tak nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem.

Stěžovatel zejména uvádí, že krajský soud nevyslechl svědky a nezhodnotil některé přímé i nepřímé důkazy ze strany žalovaného, zatímco žalobce možnost vstupovat do řízení měl, což zpochybňuje samotnou vyváženost výroku soudu, který by měl být ve svém principu vždy zachován. Stěžovatel dále uvádí, že soud zcela ignoroval materiál dodaný žalovaným, ze kterého vyplývá, že těsně před podáním žaloby byl žalobce žalovaným vyzván k podání písemné žádosti na formuláři, který je v místě běžnou praxí a na kterém měl žalovaný zdůvodnit a specifikovat předmět své žádosti, zejména pak ve věci přiměřenosti jeho žádosti, když je občanem obce od roku 2001, ačkoliv bez zdůvodnění požaduje informace od roku 1995. Dle stěžovatele soud pominul i natolik významnou skutečnost, že obě pracovnice žalovaného byly v posuzované době na mateřské dovolené a starostka dlouhodobě v nemocnici pro předčasný porod. Stěžovatel vytýká soudu také to, že se nepokusil o předběžné smírčí řízení. Dále uvádí, že v jiném případě leží informace požadované žalovaným i přes prokazatelné výzvy k vyzvednutí v sídle žalovaného dodnes, a vytýká krajskému soudu výrok týkající se určení místostarosty. Závěrem požaduje, aby Nejvyšší správní soud zvážil formulaci fikce dle ustanovení § 15 odst. 4 zákona o přístupu k informacím.

Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti konstatuje, že z obsahu kasační stížnosti nevyplývá, v jakých okolnostech stěžovatel spatřuje nesprávné posouzení právní otázky, neboť právní otázkou nejsou ani namítané nevyslechnutí svědků, ani namítané skutkové výhrady, ani absence snahy soudu o smírčí řízení. K námitce týkající se nevyzvednutí požadovaných informací, jakož i k námitce určení místostarosty žalobce uvádí, že tyto s posuzovanou věcí nikterak nesouvisí. Nemožnost plnit zákonem stanovené lhůty považuje žalobce za účelové tvrzení, neboť žalovaný požadované informace neposkytl za dobu jednoho a půl roku.

S ohledem na výše uvedené žalobce navrhuje, aby byla kasační stížnost jako nedůvodná zamítnuta.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního spisu především zjistil, že žalobce dopisem ze dne 25. 6. 2004 podal žádost o poskytnutí informace podle zákona o přístupu k informacím, přičemž obecní úřad obce Hora Svaté Kateřiny (dále jen „obecní úřad“) ji obdržel dne 28. 6. 2004. Ten měl nejpozději do 15 dnů od přijetí podání, tj. do 13. 7. 2004, požadovanou informaci žalobci poskytnout nebo ve stejné lhůtě vydat rozhodnutí o nevyhovění žádosti, jak vyplývá z ustanovení § 14 odst. 3 písm. c) a § 15

odst. 1 věty první zákona o přístupu k informacím. Dne 2. 7. 2004, tj. před uplynutím výše uvedené lhůty obdržel, žalobce od obecního úřadu podání, ze kterého vyplynulo, že v souladu s ustanovením § 14 odst. 5 zákona o přístupu k informacím prodlužuje předmětnou lhůtu do 22. 7. 2004, neboť se jedná o rozsáhlou agendu, kterou bude nutné vyhledat v archivu. S ohledem na skutečnost, že v prodloužené lhůtě nebyly žalobci požadované informace poskytnuty, se má ve smyslu ustanovení § 15 odst. 4 zákona o přístupu k informacím za to, že k poslednímu dni prodloužené lhůty vydal obecní úřad rozhodnutí o odmítnutí požadované informace. Proti tomuto fiktivnímu rozhodnutí pak žalobce podal v zákonem stanovené lhůtě odvolání. Žalovaný však o odvolání nerozhodl v zákonem stanovené 15-ti denní lhůtě a proto se má dle ustanovení § 16 odst. 3 zákona o přístupu k informacím za to, že žalovaný dne 20. 8. 2004 vydal rozhodnutí, kterým odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Za den doručení se přitom považuje den následující po uplynutí lhůty pro vyřízení odvolání, kterým byla v posuzovaném případě sobota 21. 8. 2004. Od tohoto dne také začala běžet dvouměsíční lhůty pro podání žaloby proti fiktivnímu rozhodnutí odvolacího orgánu. V žalobě ze dne 23. 9. 2004 žalobce napadl fiktivní rozhodnutí žalovaného pro nepřezkoumatelnost a nedostatek náležitostí, uvedených v ustanovení § 47 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“) a v ustanovení § 15 odst. 2 zákona o přístupu k informacím.

Krajský soud v Ústí nad Labem napadeným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného, když po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. O žalobě rozhodl bez jednání, ačkoliv žalovaný jednání požadoval, neboť zjistil vady řízení před správním orgánem, uvedené v ustanovení § 76 odst. 1 s. ř. s. Krajský soud konstatoval nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro absenci řádného odůvodnění, které z logiky věci ani nemůže fiktivní rozhodnutí obsahovat. Vzhledem k tomu, že obě správní rozhodnutí neobsahovala odůvodnění, neznal krajský soud důvody pro odeprání požadované informace a neměl co přezkoumávat. S ohledem na skutečnost, že soud nemůže nahrazovat činnost správního orgánu a za použití obsahu vyjádření žalovaného k žalobě sám konstruovat důvody, které žalovaného vedly k odeprání požadované informace, zrušil obě rozhodnutí správních orgánů bez jednání a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení pak správní orgán buď žádosti zcela vyhověl, nebo vydá rozhodnutí, které bude obsahovat veškeré zákonem stanovené náležitosti. Obdobně je žalovaný po případném odvolání povinen vydat rozhodnutí s veškerými zákonem stanovenými náležitostmi.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem v rozsahu kasační stížnosti v rámci uplatněného důvodu (§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem.

Stěžovatelem výslovně uplatněné důvody namítají nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. V této souvislosti Nejvyšší správní soud uvádí, že tvrzené důvody kasační stížnosti soud posuzuje podle jejich obsahu a nikoliv podle formálního označení. Pokud jsou ze znění kasační stížnosti její důvody seznatelné a odpovídají zákonným kasačním důvodům, není rozhodující, že stěžovatel sám podřadil kasační důvody k jednotlivým zákonným ustanovením nepřesně. Stěžovatel sice uplatnil důvod spočívající v nesprávném posouzení právní otázky, nicméně obsahově spadají stěžovatelem uplatněné důvody pod písmeno d)

ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., tj. stěžovatel se dovolává nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro vadu řízení před soudem, spočívající v nevyslechnutí svědků a tím způsobené nevyváženosti napadeného výroku, v nejasné specifikaci výroku, jakož i ignoraci předložených důkazních prostředků ze strany soudu.

Jestliže zákon o svobodném přístupu k informacím výslovně upravuje práva a povinnosti žadatele o poskytnutí informace a povinného subjektu pro případ, kdy povinný informace neposkytne v určené lhůtě a zůstane nadále nečinný (a stejně tak zákon upravuje práva těchto subjektů pro odvolací řízení), nelze zpochybňovat „oprávnění“ žalovaného správního orgánu rozhodnout o žalobcem podaném odvolání tím způsobem, že nechá uběhnout zákonem stanovenou lhůtu a tím vyvolá zákonem stanovenou právní situaci vydaného fiktivního negativního rozhodnutí. Je však třeba zdůraznit, že v případě takového postupu se správní orgán vystavuje nebezpečí, že bude-li fiktivní rozhodnutí žadatelem o poskytnutí informace napadeno žalobou ve správním soudnictví, bude vždy soudem zrušeno pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, neboť fiktivní rozhodnutí neobsahuje žádné odůvodnění. Vzhledem k tomu, že v daném případě jsou splněny zákonné podmínky ve smyslu ustanovení § 15 odst. 4 a § 16 odst. 3 a 5 zákona o přístupu k informacím pro to, že byla vydána rozhodnutí jak správním orgánem I. stupně, tak i žalovaným, která však neobsahují, a ani obsahovat nemohou, odůvodnění, musel by Nejvyšší správní soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované konstruovat za použití obsahu vyjádření žalované důvody pro odepření informací, jež měl vyjádřit správní orgán originálně sám. Pro takový postup nemá soud jednak oporu v s. ř. s. a jednak by zasahoval do pravomoci správního úřadu způsobem vymykajícím se principům soudní kontroly zákonnosti. Takový postup by rovněž mohl mít nepříznivý dopad v praxi, neboť povinné subjekty by podle zákona o přístupu k informacím informace neposkytovaly a ani nerozhodovaly o odepření informací a ponechaly rozhodovací činnost na soudu. Takový stav jistě není žádoucí a nebyl nepochybně zákonodárcem zamýšlen. Protože nejsou známy, s ohledem na charakter napadeného rozhodnutí, důvody, které vedly žalovanou k zamítnutí odvolání a potvrzení napadeného rozhodnutí, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že rozhodnutí, jehož vydání i existence je nastoleny právní fikcí, jsou nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Protože předmětem soudního přezkumu je napadené rozhodnutí, nemohl Nejvyšší správní soud zohlednit obsáhle rozvedené důvody žalovaného, které uvedl až ve svém vyjádření k žalobě.

Nejvyšší správní soud proto stížnostní důvody zakotvené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. neshledal naplněnými. V řízení před soudem totiž nebyly zjištěny vady, které by měly za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nesrozumitelnost, či snad nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky. Relevantní právní otázky byly naopak dle názoru Nejvyššího správního soudu posouzeny zcela v souladu se zákonem.

Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.) a žalobci, který byl v řízení úspěšný a náhrady nákladů v řízení uplatnil, byla náhrada nákladů přiznána dle ustanovení § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d), § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, za jeden úkon ve výši 1000 Kč a paušál. náhrada hotových výdajů ve výši 75 Kč zvýšených o DPH v sazbě 19 %

ve výši 204,30 Kč, celkem 1279,30 Kč. Tato částka bude uhrazena stěžovatelem žalobci do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2006

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu